

dygtige måde at gennemføre dens mål i forhandlingerne på.

Som jeg har sagt før, stemte det færøske folk for 50 år siden for fuld selvstændighed, de stemte imod en hjemmestyreordning, 2 år senere havde de en hjemmestyreordning.

For 6 år siden var vi nede til forhandlinger om fuld selvstændighed for Færøerne. I stedet tilbød den daværende regering den her overtagelesesordning. Vi sagde nej. Nu er der gået 6 år, og nu er den her alligevel. Det er rimelig fantastisk, som tingene kan gå.

Jeg vil gerne prøve at tage lidt fat i den idé-mæssige baggrund. Politisk selvstændighed og politisk frihed er jo ikke at kunne administrere nogle ting under en andens myndighed. Hvis formålet ikke er at opnå det fulde økonomiske ansvar og den fulde selvstændighed, er der ikke nogen mening i at overtage nogle områder. Denne proces har kun mening, hvis formålet er at tage det fulde ansvar for sig selv.

Den færøske selvstændighedsproces er jo ikke en idé om bare at overtage nogle administrationsområder inden for det danske rige. Det er jo en vision om at skabe et bedre og mere ansvarsfuldt samfund på Færøerne. Det er en vision om at skabe et demokratisk samfund, hvor det færøske folk selv træffer alle afgørelser på alle områder og man selvfølgelig også har en bæredygtig økonomi og en solidarisk samfundsform.

Kl. 9.45

Det er også en vision om at have et samfund, hvor vi kan stille vore folkevalgte repræsentanter til ansvar, og hvor vi ikke kan feje ting ind under gulvtæppet og give Danmark skylden, når det går galt, men hvor vi virkelig står med ansvaret og ikke sidder tilbage i denne ansvarsforflygtigelse, som vi altid ender i.

Men det er ikke mindst en vision om også at kunne tackle globaliseringens udfordringer og at kunne udvikle os i samspil med vores omverden med det fulde ansvar og ikke bare som en befuldmægtiget på det danske riges vegne, som administrerer nogle ting og selv betaler.

Men hvad er denne vision blevet reduceret til i denne debat? Ja, nu snakker vi igen om tekniske løsninger på nogle administrative områder, vi snakker lidt om jura, og vi snakker selvfølgelig altid om penge.

Ideen bag denne proces, da den startede for nogle år siden, var jo at sige: Hvis vi ikke kunne blive enige med Danmark om en traktat, blev vi simpelt hen nødt til at aftrappe de forhindringer,

der gør, at vi hele tiden ender i disse administrative, økonomiske og juridiske forviklinger. Det vil sige: Lad os overtage alle områder, dermed kan vi blive en selvstændig stat. Og hvorfor skulle vi ikke gøre det? Hvorfor skulle Færøerne ikke være selvstændige? Hvorfor skulle vi have noget imod, at Færøerne selv tager det fulde ansvar og deltager aktivt i det internationale samfund? Jeg har meget svært ved at se noget argument imod det.

Jeg vil gerne repetere, at de seneste år har der altså været et meget stort politisk flertal for denne proces på Færøerne, og det er jo ikke sket uden sværds slag. I 2001 besluttede vi at overtage meget vigtige områder og betale dem selv. Det reducerede den danske blokstøtte til Færøerne med 366 mio. kr., og hvad er det? Det er ikke meget på den danske finanslov, men relativt set, set i forhold til befolkningernes størrelse og økonomiernes størrelse, svarer det til, at det danske Folketing på én gang beslutter at sige nej tak til mellem 40 og 50 mia. kr. direkte i den danske statskasse.

Tager vi så de 4 år, der siden er gået, har vi altså sagt nej tak til et beløb, der efter danske forhold ville svare til mellem 180 og 200 mia. kr., og det synes jeg ikke man har kvitteret for i det danske Folketing. Jeg har kolleger, der stadig siger: Jamen færingerne vil jo bare nasse på det danske samfund, og de vil have penge med til selvstændigheden. Men det er jo direkte forkert.

Vi har taget nogle meget, meget vigtige skridt, som også har skabt usikkerhed på Færøerne. Men på trods af det er de partier, der går ind for selvstændighed, blevet genvalgt ved tre følgende valg, og jeg har nogle gange spurgt nogle kolleger: Ville I som danske politikere gå ud til jeres vælgere og sige: Stem på mig, så siger jeg nej tak til 50 mia. kr., og genvælger I mig, siger jeg nej tak til yderligere 50 mia. kr. om året? Det er da meget svært at forestille sig, at man ville blive genvalgt, men det er man blevet på Færøerne, og jeg synes virkelig, man skulle tage tråden op og sige: Jamen det er jo fint, det er jo udmærket. Det burde man støtte og ikke pakke det ind i det danske enhedsriges holdninger.

Jeg mener altså, at den færøske selvstændighedsproces desværre er blevet mødt med nogen hovedrysten og misforståelse. Det er mærkeligt, for da man her i Danmark i 1849 debatterede i den grundlovgivende rigsforsamling, hvor Færøerne ikke var repræsenteret, talte man om præcis de samme ting, og jeg vil tillade mig at citere,